

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Językoznawstwo ogólne i historyczne		8.0.12512	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Języka Angielskiego i Językoznawstwa Teoretycznego			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	forma	stacjonarne
		moduł	nauczycielska
		specjalnościowy	
		specjalizacja	językoznawcza
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Mikołaj Rychło, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Konwersatorium		30 godzin - udział w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		25 godzin - przygotowanie do zajęć;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		20 godzin - przygotowanie do egzaminu.	
Liczba godzin		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Konwersatorium: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- fakultatywny (do wyboru) - obowiązkowy		angielski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Dyskusja - Wykład konwersatoryjny - Wykład problemowy - Wykład z prezentacją multimedialną		Sposób zaliczenia	
		Egzamin	
		Formy zaliczenia	
		- egzamin ustny - egzamin pisemny z pytaniami (zadaniami) otwartymi - ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru - wykonanie pracy zaliczeniowej - przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników - kolokwium - egzamin pisemny (dłuższa wypowiedź pisemna / rozwiązanie problemu)	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student uzyskuje możliwość przystąpienia do egzaminu na podstawie: 1) przygotowania do zajęć 2) czynnego udziału w zajęciach Student otrzymuje ocenę z egzaminu na podstawie egzaminu pisemnego lub ustnego - 100%. W szczególnych wypadkach, student może uzyskać ocenę, dowodząc opanowania treści i efektów uczenia się, biorąc czynny udział podczas konwersatorium i prezentując wyniki samodzielnych badań.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	egzamin	prezentacja	czynny udział w zajęciach
	Wiedza		
K_W02	+	+	+
	Umiejętności		
K_U01	+	+	
K_U02		+	
K_U03		+	+
	Kompetencje społeczne		
K_K01		+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Wybór specjalizacji językoznawczej.

B. Wymagania wstępne

Znajomość podstawowej terminologii językoznawczej. Znajomość języka angielskiego na poziomie C1.

Cele kształcenia

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z wnioskowaniem z prac z zakresu językoznawstwa opisowego, historycznego i porównawczego mającym na celu zrozumienie języka i ustalenie, co z punktu widzenia bądź synchronicznego, bądź diachronicznego jest wspólne dla języków germańskich i indoeuropejskich.

Celem wykładów jest również zapoznanie studentów z zagadnieniami rozwoju języka z punktu widzenia zmian, którym on podlega w czasie. Zmiany te będą opisywane i analizowane głównie na przykładach języków indoeuropejskich, zwłaszcza angielskiego, polskiego, niemieckiego, francuskiego, łaciny oraz ich zrekonstruowanych przodków: praindoeuropejskiego, pragermańskiego, prasłowiańskiego.

Treści programowe

Zapoznanie z podstawowymi założeniami dotyczącymi zmian językowych. Polsko-angielskie wyrazy pokrewne i związane z nimi zmiany. Angielsko-niemieckie wyrazy pokrewne i związane z nimi zmiany. Zarys języka staroangielskiego. Zmiany fonologiczne, morfologiczne, syntaktyczne i semantyczne. Leksykalizacja. Gramatykalizacja. Współczesne nieregularności jako ślady po regularnych systemach z przeszłości. Źródła i przyczyny zmian językowych. Prawa głosowe. Apofonia. Działanie analogii oraz wyrównań analogicznych w fonologicznym i morfologicznym rozwoju języków. Nieregularne zmiany fonetyczne spowodowane frekwencją. Etymologie wybranych słów. Zjawisko pokrewieństwa językowego. Wybrane aspekty języka praindoeuropejskiego i ich rozwój oraz pozostałości w językach współczesnych. Zapożyczenia a wyrazy pokrewne.

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

- Lass, Roger. 1994. Old English: A historical linguistic companion. Cambridge: Cambridge University Press.
- Mallory, J.P. and D.Q. Adams. 2006. The Oxford Introduction to Proto-Indo-European and the Proto-Indo-European World. Oxford: Oxford University Press.
- Mitchell, Bruce and Fred C. Robinson. 2007. A Guide to Old English. Malden, Oxford: Blackwell Publishing.
- Rychło, Mikołaj. 2019. Contrasting Cognates in Modern Languages from a Diachronic Perspective. Gdańsk: Gdańsk University Press.

B. Literatura uzupełniająca

- Campbell, Lyle. 1998. Historical Linguistics. An Introduction. Edinburgh University Press.
- Frawley, William J. (ed.). 2003. International Encyclopedia of Linguistics. (2nd edn.). Oxford: Oxford University Press.
- Gussmann, Edmund. 2002. Phonology: Analysis and Theory. Cambridge University Press.
- Hoad, T.F. (ed.). 1993. The Concise Oxford Dictionary of English Etymology. Oxford: Oxford University Press.
- Millar, Robert McColl. 2007. Trask's Historical Linguistics (2nd edn.). London: Arnold; revised edition of Trask (1996).
- Radford, Andrew. 2009. Analysing English Sentences: A Minimalist Approach. Cambridge: CUP.
- The Oxford English Dictionary, 3rd edn. in progress: OED Online, March 2000-, ed. John A. Simpson, www.oed.com.
- Polański, Kazimierz (ed.) 1999. Encyklopedia językoznawstwa ogólnego. Ossolineum.
- Reszkiewicz, Alfred. 1998. Synchronic Essentials of Old English. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Reszkiewicz, Alfred. 1996. A Diachronic Grammar of Old English. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Ringe, Don. 2008. From Proto-Indo-European to Proto-Germanic (A Linguistic History of English: Volume I). Oxford University Press.
- Rychło, Mikołaj (2012). An etymological comparison of English fist and Polish pięść: How they both descended from the PIE root for 'five'. *Linguistica Silesiana* 33: 19-38.
- Rychło, Mikołaj (2013). English herd and Polish trzoda: How the two words developed from one Proto-Indo-European root. *Acta Neophilologica* XV/1: 155-166.
- Rychło, Mikołaj (2014a). Ślady prawa Grimma w angielszczyźnie w zestawieniu z polskimi wyrazami pokrewnymi: pie. *p > pgerm. *f. *Język Polski* XCIV/3: 200-211.

- Rychło, Mikołaj (2014c). Przejście pie. *p w pgerm. *f utrwalone w polsko-angielskich wyrazach pokrewnych: praformy różniące się budową słowotwórczą oraz późniejsze zmiany modyfikujące skutki prawa Grimma. Język Polski XCIV/5: 452-462.
- Trask, R. L. 2000. The Dictionary of Historical and Comparative Linguistics Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Watkins, Calvert. (ed.). 2000. The American Heritage Dictionary of Indo-European Roots. (2nd edn.). Boston, New York: Houghton Mifflin Company.

<p>Kierunkowe efekty uczenia się</p> <p>K_W02 K_U01, K_U02, K_U03 K_K01</p>	<p>Wiedza</p> <p>Student: K_W02 - zna w pogłębionym stopniu zaawansowane teorie oraz metody analizy i interpretacji z zakresu anglojęzycznego językoznawstwa.</p> <p>Umiejętności</p> <p>Student: K_U01 - potrafi właściwie korzystać ze zdobytej wiedzy przedmiotowej w celu formułowania i rozwiązywania problemów badawczych oraz innowacyjnego wykonywania zadań z zakresu filologii angielskiej oraz nauk pomocniczych i pokrewnych, dobierając i stosując właściwe metody i narzędzia; K_U02 - potrafi właściwie dobierać źródła mówione i pisane oraz dokonywać oceny, selekcji, krytycznej analizy i syntezy oraz twórczej interpretacji i prezentacji informacji z nich pochodzących w zakresie anglojęzycznego językoznawstwa w ramach filologii angielskiej; K_U03 - potrafi komunikować się w mowie i piśmie w języku polskim i angielskim ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców na tematy specjalistyczne z zakresu filologii angielskiej, posługując się zaawansowaną terminologią specjalistyczną z zakresu językoznawstwa.</p> <p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>Student: K_K01 - jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy w zakresie filologii angielskiej, nauk pomocniczych i pokrewnych oraz uznaje znaczenie tej wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych K_K01 - rozumie konieczność ciągłego dokształcania się i rozwoju.</p>
<p>Kontakt</p> <p>mikolaj.rychlo@ug.edu.pl</p>	